

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

بسمه تعالیٰ

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

وزارت کشور - وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت نفت
 وزارت صنعت، معدن و تجارت - وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
 وزارت علوم، تحقیقات و فناوری - وزارت آموزش و پرورش - وزارت جهاد کشاورزی
 وزارت راه و شهرسازی - سازمان حفاظت محیط زیست - سازمان ملی استاندارد ایران
 سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۱/۷/۲۰ به پیشنهاد شماره ۱۴۰۰/۱۰۰/۲۷۹۶۶ مورخ ۱۴۰۰/۸/۲۶
 سازمان حفاظت محیط‌زیست و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران،
 آیین‌نامه کاهش مصرف کیسه‌های پلاستیکی را به شرح زیر تصویب کرد:

آیین‌نامه کاهش مصرف کیسه‌های پلاستیکی

ماده ۱- در این آیین‌نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

۱- قانون: قانون مدیریت پسماندها - مصوب ۱۳۸۲.

۲- سازمان: سازمان حفاظت محیط زیست.

۳- پسماند: مواد موضوع بند (ب) ماده (۲) قانون مدیریت پسماندها و آیین‌نامه اجرایی آن موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۴۰۰/۱۰۰/۲۷۹۶۶ مورخ ۱۳۸۴/۵/۱۰ و اصلاحات بعدی آن.

۴- مدیریت اجرایی پسماند: شخصیت موضوع بند (ج) ماده (۲) قانون.

۵- بازیافت: فرایند موضوع بند (۳) ماده (۱) آیین‌نامه اجرایی قانون موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۴۰۰/۱۰۰/۲۷۹۶۶ مورخ ۱۳۸۴/۵/۱۰ و اصلاحات بعدی آن.

۶- کیسه‌های پلاستیکی (محصولات پلیمری دیواره نازک): محصولات پلیمری عمدهاً پلی‌اتیلنی و پلی‌پروپیلنی، تکلایه و یا چندلایه که عمدهاً برای مصارفی نظیر کیسه‌های فروشگاهی، کیسه‌های زباله (خانگی، فروشگاهی، بیمارستانی و خدماتی)، دستکش‌های یکبار مصرف و سفره‌های یکبار مصرف به کار می‌روند.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه حیثت وزیران

۷- کیسه‌های پلاستیکی زیست تخریب پذیر؛ کیسه‌های پلاستیکی حاوی مواد یا پلیمرهایی که قابلیت تخریب و تجزیه توسط ریز جاندار (میکرو ارگانسیم)‌های موجود در محیط طبیعی را در بازه زمانی مشخص (بطور متوسط بین (۲) تا (۱۰) ماه حسب شرایط محیطی) دارند و محصول نهایی فرایند تخریب این پلیمرها آب، دی‌اکسید کربن و مواد غیر مضر است.

۸- کیسه‌های سازگار با محیط زیست؛ کیسه‌هایی با منشا زیستی مانند کیسه‌های کاغذی و پارچه‌ای که قابلیت مصرف مجدد دارند و استفاده از آنها در محیط آسیب کمتری به محیط زیست وارد می‌کند.

۹- تولیدکنندگان کیسه‌های پلاستیکی؛ کارخانجات و واحدهایی که کیسه‌های پلاستیکی را تولید می‌نمایند.

ماده ۲- در اجرای ماده (۴) قانون، وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف است ترتیبی اتخاذ نماید تا تولیدکنندگان کیسه‌های پلاستیکی با ضخامت کمتر از (۲۵) میکرون، از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه طی یک برنامه پنج‌ساله، سالانه بیست درصد (۰٪۲۰) از ظرفیت تولیدی خود را با کیسه‌های سازگار با محیط زیست یا زیست تخریب پذیر جایگزین نمایند. وجود هزینه شده برای این محل، به موجب ماده (۵) آیین‌نامه اجرایی بندهای (ب)، (ج) و (د) ماده (۴۵) قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۰۶۹۳۵/۱۶۴۱۰/۱۳۷۵/۹/۲۱ مورخ ۱۶۴۱ هـ مورخ ۱۳۷۵/۹/۲۱ و اصلاحات بعدی آن. جزء هزینه‌های قابل قبول مالیاتی تولیدکنندگان مربوط محاسبه خواهد شد. شیوه نامه تشويقی این ماده توسط وزارت‌خانه‌های امور اقتصادی و دارایی و صنعت، معدن و تجارت و سازمان حفاظت محیط زیست تهیه و توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی ابلاغ خواهد شد.

ماده ۳- در اجرای ماده (۴) قانون، وزارت صنعت، معدن و تجارت با همکاری وزارت کشور موظف است حسب مورد، در راستای کاهش تولید پسماند و محدود نمودن تولید، توزیع و مصرف کیسه‌های پلاستیکی، ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه، شیوه‌نامه‌های مربوط را با لحاظ موارد زیر تهیه و اجرا کند:

۱- ممنوعیت توزیع رایگان کیسه‌های پلاستیکی به جز میوه‌فروشی‌ها.

۲- ممنوعیت توزیع کیسه‌های پلاستیکی نازک با ضخامت کمتر از (۲۵) میکرون.

۳- ممنوعیت توزیع کیسه‌های پلاستیکی نازک با ضخامت کمتر از (۶۰) میکرون در فروشگاه‌های زنجیره‌ای.

۴- استفاده از سیاست‌های تشويقی برای استفاده مجدد مشتریان از اقلام سازگار با محیط زیست.

۵- منظور نمودن امتیازاتی بر روی کارت عضویت فروشگاه‌های بزرگ و زنجیره‌ای در صورت عدم دریافت کیسه پلاستیکی.

۶- الزام تولیدکنندگان به افزایش ضخامت کیسه‌های پلاستیکی و سایر اقلام پلاستیکی مانند دستکش و سفره بگبار مصرف به بیش از (۲۵) میکرون به منظور امکان بازیافت و استفاده مجدد.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

ماده ۴- به منظور کاهش تولید و انتشار ریز (میکرو) پلاستیک‌ها در طبیعت، تولید انواع کیسه‌های پلاستیکی حاوی افزودنی جهت شکستن زنجیره‌های پلیمری و تبدیل آن به ریز (میکرو) پلیمرها که نفوذ‌پذیری بالایی به محیط زیست و به ویژه آب‌های زیرزمینی دارند، ممنوع می‌باشد.

ماده ۵- وزارت‌خانه‌های صنعت، معدن و تجارت و کشور مکلفند گزارش سالیانه از میزان تولید، عرضه و درصد کاهش تولید و حذف تدریجی کیسه‌های پلاستیکی با ضخامت کمتر از (۲۵) میکرون را به سازمان ارائه نمایند.

ماده ۶- دستگاه‌های مسئول حسب مورد و با همکاری اتاق ایران و انجمن ملی صنایع پلیمر ایران، موظفند استانداردهای تخصصی مرتبط با کیسه‌های پلاستیکی زیست‌تخربی‌پذیر را تدوین و پس از طرح در کمیسیون‌های فنی، جهت تصویب در کارگروه (کمیته)‌های ملی استاندارد به سازمان ملی استاندارد ایران ارائه نمایند.

تبصره ۱- کلیه تولیدکنندگان کیسه‌های پلاستیکی زیست‌تخربی‌پذیر موظفند برای محصولات زیست‌تخربی‌پذیر خود استانداردهای ملی یا بین‌المللی مربوط را رعایت نمایند.

تبصره ۲- سازمان موظف است جهت ارزیابی مواد زیست‌تخربی‌پذیر، فهرست آزمایشگاه‌های تأیید صلاحیت شده توسط سازمان ملی استاندارد ایران به عنوان آزمایشگاه‌های معتمد را در پایگاه اطلاع رسانی خود معرفی نماید.

تبصره ۳- تولیدکنندگان محصولات و کیسه‌های پلاستیکی زیست‌تخربی‌پذیر که پروانه کاربرد علامت استاندارد مربوط به محصول خود را بر اساس ضوابط سازمان ملی استاندارد ایران اخذ نموده‌اند، موظف به درج نشان زیست‌تخربی‌پذیر بر روی محصولات تولیدی خود می‌باشند.

ماده ۷- مدیریت اجرایی پسماندهای عادی در خارج از محدوده و حریم شهرها و روستاهای با همکاری وزارت راه و شهرسازی موظف است با ایجاد ساز و کار لازم، نسبت به جمع‌آوری کیسه‌های پلاستیکی رها شده در محیط و پیرامون محورهای مواصلاتی با همکاری دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط و مشارکت اصناف، مراکز و مجتمع‌های خدماتی و رفاهی اقدام نماید.

تبصره- کلیه بنگاه‌های اقتصادی (اعم از واحدهای صنعتی، تولیدی و خدماتی) که در راستای حفظ محیط زیست و انجام مسئولیت اجتماعی، با هماهنگی سازمان (ادارات کل حفاظت محیط‌زیست استان) نسبت به پاکسازی و جمع‌آوری کیسه‌های پلاستیکی و سایر پسماندهای رهاسده در محیط خارج از شهرها و روستاهای (از جمله محورهای مواصلاتی، مناطق کوهستانی، نواحی ساحلی و تالاب‌ها) اقدام می‌نمایند، می‌توانند هزینه‌های مربوط را در حساب هزینه‌های محیط زیستی خود لحاظ نمایند. هزینه‌های مذکور به موجب ماده (۵) آینه نامه اجرایی بندهای (ب)، (ج) و (د) ماده (۴۵) قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

مصرف آن در موارد معین موضوع تصویبنامه شماره ۱۰۶۹۳۵/۱۶۴۱۰ ت-۱۳۷۵/۹/۲۱ و اصلاحات بعدی آن و با تأیید ادارات کل حفاظت محیط زیست استان محل فعالیت بنگاه، جزو هزینه‌های قابل قبول مالیاتی آنان منظور خواهد شد.

ماده ۸- وزارت جهاد کشاورزی موظف است در راستای حفاظت از خاک و محیط زیست، نسبت به اطلاع‌رسانی و ابلاغ ممنوعیت رهاسازی کلیه پلاستیک‌های مصرفی در اراضی زراعی و باغی به کشاورزان اقدام و بر حسن اجرای آن نظارت نماید. با مستنکفین برابر جرائم و مجازات‌های مقرر در قانون حفاظت از خاک - مصوب ۱۳۹۸ - رفتار خواهد شد.

ماده ۹- سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران موظف است طبق برنامه یکپارچه تبلیغاتی در راستای فرهنگ‌سازی و تغییر الگوی رفتاری خانوار برای کاهش مصرف کیسه‌های پلاستیکی، نسبت به تهیه و پخش برنامه‌های آموزشی برای تشویق به تغییر رفتار داوطلبانه فروشنده‌گان و مصرف‌کننده‌گان اقدام نماید.

تبصره- سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران از تبلیغ محصولاتی که باعث افزایش مصرف کیسه‌های پلاستیکی می‌گردد، ممانعت بعمل آورد.

ماده ۱۰- وزارت آموزش و پرورش، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلفند نسبت به اطلاع‌رسانی و آموزش اثرات مخرب محیط زیستی ناشی از مصرف یکپارچه کیسه‌های پلاستیکی و رهاسازی آنها در طبیعت اقدام و برای اصلاح الگوی مصرف از طریق تفکیک از مبدأ، مصرف مجدد و تشویق به استفاده از محصولات سازگار با محیط زیست در مدارس، دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی اقدام نمایند.

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر رئیس قوه قضائیه، دفتر معاون اول رئیس جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، دبیرخانه ستاد کل نیروهای مسلح، معاونت حقوقی رئیس جمهور، معاونت امور مجلس رئیس جمهور، معاونت اجرایی رئیس جمهور، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارت‌خانه‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می‌شود.